

BẢN TIN

KẾT QUẢ CẦN ĐẠT

- Nắm được yêu cầu cơ bản của bản tin.
- Biết cách viết bản tin về những sự kiện xảy ra trong cuộc sống.

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU CƠ BẢN CỦA BẢN TIN

Bản tin là một thể loại báo chí nhằm đưa tin kịp thời, chính xác những sự kiện thời sự có ý nghĩa trong đời sống xã hội. Bản tin có nhiều loại : *tin vắn, tin thường, tin tường thuật, tin tổng hợp*... Tin vắn là loại tin không có nhan đề, dung lượng ngắn. Các loại bản tin khác đều có nhan đề nhưng nội dung và cách viết khác nhau. Tin thường thông báo ngắn gọn nhưng tương đối đầy đủ về một sự kiện, là loại tin chiếm tỉ lệ cao nhất trong lĩnh vực báo chí. Tin tường thuật là loại tin phản ánh từ đầu đến cuối sự kiện một cách chi tiết, cụ thể. Còn tin tổng hợp nhằm mục đích thông tin tổng hợp nhiều sự kiện xung quanh một hiện tượng nào đó có vấn đề đáng quan tâm.

Trong cuộc sống hiện đại ngày nay, nhu cầu nắm bắt thông tin một cách nhanh chóng và chính xác trở nên hết sức cần thiết. Vì thế, bản tin cần phải đáp ứng được một số yêu cầu cơ bản.

Đọc bản tin sau và trả lời câu hỏi nêu ở dưới.

ĐỘI TUYỂN Ô-LIM-PÍCH TOÁN VIỆT NAM XẾP THỨ TƯ TOÀN ĐOÀN

Trong cuộc thi Ô-lim-pích Toán quốc tế lần thứ 45 diễn ra tại thủ đô A-ten, Hi Lạp, từ ngày 14 đến 16 tháng 7, đội tuyển Việt Nam xếp thứ tư toàn đoàn (đạt 196 điểm). Cả sáu thành viên đội tuyển Việt Nam đều đoạt huy chương : bốn huy chương Vàng, hai huy chương Bạc. Đoàn Trung Quốc xếp thứ nhất (đạt 220 điểm, sáu huy chương Vàng). Cuộc thi Ô-lim-pích Toán lần này có hơn 500 thí sinh của 85 nước tham gia.

(Báo *Nhân dân*, ngày 19 – 7 – 2004)

1. Bản tin trên thông báo tin gì ? Tin đó có ý nghĩa như thế nào đối với ngành Giáo dục nói chung và học sinh Việt Nam nói riêng ?
2. Vì sao tin trên lại có tính chất thời sự (ở thời điểm công bố) ?

3. Có cần đưa vào tin trên những chi tiết : *đoàn đi về bằng phương tiện gì, ai làm trưởng đoàn, các thí sinh đã mang về được những quà lưu niệm gì,... không ?*

4. Việc đưa tin cụ thể, chính xác thời gian, địa điểm cuộc thi và kết quả đạt được của đội tuyển Ô-lim-pich Toán Việt Nam có tác dụng gì ? Vì sao ?

5. Theo anh (chị), yêu cầu cơ bản của một bản tin là gì ?

II - CÁCH VIẾT BẢN TIN

Như trên đã nói, có nhiều loại bản tin khác nhau, nhưng phổ biến nhất là tin thường. Ở đây chỉ tìm hiểu cách viết loại bản tin này.

1. Khai thác và lựa chọn tin

Đọc lại bản tin ở mục I và cho biết :

a) Có phải mọi sự kiện đều có thể là nguồn tin của bản tin không ? Để được lựa chọn đưa tin, sự kiện đó phải như thế nào ?

b) Hãy phân tích sáng tỏ các nội dung sau trong bản tin :

- Việc gì đã xảy ra ?
- Việc xảy ra ở đâu ?
- Việc xảy ra khi nào ?
- Ai làm việc đó ?
- Việc xảy ra như thế nào ?
- Kết quả ra sao ?

c) Từ việc phân tích trên, anh (chị) hãy cho biết tiêu chuẩn để lựa chọn tin và những nội dung cơ bản cần làm rõ của bản tin.

2. Viết bản tin

Để hình dung cách viết bản tin, anh (chị) hãy đọc hai bản tin sau và thực hiện những yêu cầu nêu ở dưới.

THỰC HIỆN HƠN 22 NGHÌN CHUYẾN BAY AN TOÀN

Đến ngày 17 tháng 7, Tổng công ty Hàng không Việt Nam tiếp tục bám sát thị trường hàng không để điều chỉnh kế hoạch khai thác bay đạt hiệu quả. Tổng doanh thu đạt 7690 tỉ đồng, toàn ngành đã thực hiện hơn 22 nghìn chuyến bay an toàn, vận chuyển 2 triệu 332 nghìn lượt khách, tăng 29% so với cùng kì năm ngoái (khách trong nước tăng 20%, quốc tế tăng 42%), vận chuyển hơn 45 nghìn 143 tấn hàng hoá, bưu kiện, tăng 21,5% so với cùng kì.

Ngành áp dụng phụ thu nhiên liệu với đường bay quốc tế, giảm giá đặc biệt trên các tuyến bay trong nước, liên doanh chia chõ với Air France, khai thác đường bay mới nối dài chặng bay từ Hà Nội – Thành phố Hồ Chí Minh – Mát-xcơ-va (Nga) tới Phrăng-phuốc (CHLB Đức). Tổng công ty đã xúc tiến triển khai mô hình công ty mẹ – công ty con và tiến hành cổ phần hoá một số đơn vị thành viên, xúc tiến việc thuê hai máy bay B.777 và mua 10 máy bay A.320, A.321.

(Báo Nhân dân, ngày 19 – 7 – 2004)

BÁN KẾT CÚP BÓNG ĐÁ QUỐC GIA NAM MĨ BRA-XIN – U-RU-GOAY

Cú đánh đầu dũng mãnh của Mác-xen-lô Sô-xa ở phút thứ 25 đã đưa đội tuyển U-ru-goay vượt lên dẫn trước 1 – 0, tuy nhiên đội tuyển Bra-xin không tỏ ra vội vã : Họ san bằng tỉ số ở phút đầu tiên của hiệp hai với bàn thắng của A-đri-a-nô từ một đợt phản công nhanh. Trận đấu tiếp tục diễn ra cân bằng, không đội nào ghi thêm được bàn thắng. Trong loạt sút luân lưu 11m, thủ môn đội tuyển Bra-xin, Ha-li-ô Xê-da đã cản được cú sút của Xan-chét trong khi các đồng đội không phạm sai lầm nào. Thắng 5 – 3 ở những cú sút luân lưu, đội Bra-xin sẽ tiếp đội tuyển Ác-hen-ti-na trong trận chung kết.

(Báo Nhân dân, ngày 23 – 7 – 2004)

Yêu cầu :

a) Cách đặt tiêu đề bản tin

– Về nội dung :

+ Tiêu đề của cả hai bản tin trên có quan hệ như thế nào với nội dung ?

+ Các tiêu đề sau đây có gì đặc biệt ?

Ai giết Tổng thống Ken-nor-di ?

Cầu thủ đắt giá nhất Bra-xin

Hành là chính

– Về hình thức và kết cấu :

Tiêu đề bản tin có gì đặc biệt ?

b) Cách mở đầu bản tin

– Tìm phần mở đầu trong mỗi bản tin trên.

– Các phần mở đầu trên thông báo những nội dung gì của sự kiện ? Chúng có tầm quan trọng như thế nào ?

c) Triển khai chi tiết bản tin

– Hai bản tin trên được triển khai chi tiết những nội dung nào ? Chúng có quan hệ với phần mở đầu như thế nào ?

– Phần triển khai được viết cụ thể cho phần tin khái quát ở đầu. Tuy nhiên, lại có nhiều cách triển khai khác nhau. Hãy chỉ ra những điểm khác biệt và cách triển khai trong hai bản tin trên.

GHI NHỚ

- Bản tin là một thể loại văn bản báo chí nhằm thông tin một cách chân thực, kịp thời những sự kiện thời sự có ý nghĩa trong đời sống.
- Trước khi viết tin, cần khai thác, lựa chọn sự kiện có ý nghĩa cụ thể, chính xác (khi nào, ở đâu, ai làm, xảy ra thế nào, kết quả ra sao,...).
- Tiêu đề và phần mở đầu của bản tin thường nêu trực tiếp, chứa đựng những thông tin khái quát quan trọng nhất. Phần sau có thể chi tiết hoá, giải thích nguyên nhân hoặc kết quả, tường thuật chi tiết sự kiện.

LUYỆN TẬP

1. Lựa chọn những sự kiện có thể viết bản tin :

- A – Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh của tỉnh (thành phố) vừa kết thúc thắng lợi
- B – Toàn trường đang sôi nổi khẩn trương chuẩn bị cho Hội khoẻ Phù Đổng
- C – Gia đình một bạn trong lớp vừa ăn mừng nhà mới
- D – Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh nhà trường vừa làm được một việc có ý nghĩa : đóng góp và lấy chữ ký ủng hộ vụ nạn nhân chất độc da cam kiện các công ty hoá chất của Mĩ
- E – Lễ khai mạc Đại hội đại biểu Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ tư
2. Trên báo còn có các thể loại : *quảng cáo, phỏng sự điều tra*. Hai thể loại này có gì giống và khác với bản tin ?
3. Thủ chuyển một bản tin thường (trong bài học) thành loại tin vắn.